

กระบวนการสร้างสรรค์และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน

The Creation Process and Success Factors of a Thai Drama “My Ambulance”

ดาวิกา โฮร์เน่, วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

Davika Hone. College of Communication Arts. Rangsit University

Email : Davika.h@rsu.ac.th

Received: 5 February 2021 ; Revised: 29 March 2021 ; Accepted: 2 April 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) รวมถึงวิเคราะห์จากเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) โดยผลการศึกษาพบว่า ประเด็นที่ 1 การนำเสนอและกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ (Pre-Production) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านรูปแบบและเนื้อหาของละคร ถูกจัดอยู่ในกระบวนการเขียนบทละครโทรทัศน์ ด้านการวิเคราะห์กลุ่มผู้ชม สามารถแบ่งเป็นหลักๆ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมวลชนในสื่อโทรทัศน์ และกลุ่มผู้ชมในสื่อออนไลน์ และด้านการคัดเลือก 2) ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงเรื่องการจัดเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งเทคนิคในการช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ ได้แก่ การทำ Block Shot และ 3) ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการตัดต่อภาพและเสียง และด้านการใช้ช่องทางสื่อในการนำเสนอและโปรโมทละคร โดยพิจารณาการสื่อสารในยุคปัจจุบันและช่องทางการสื่อสารของผู้ชมประเด็นที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จสามารถแบ่งออกเป็น 3 คือ 1) ปัจจัยด้านสังคม พบว่า ความคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมของสังคมมีการสะท้อนผ่านเนื้อหาของบทละครโทรทัศน์ 2) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร พบว่า แพลตฟอร์มการนำเสนอละครสะท้อนความคิดเห็นของผู้ชม 3) ปัจจัยด้านการแข่งขัน พบว่า การสื่อสารการตลาดในการโปรโมทละครผ่านพื้นที่สังคมออนไลน์ ส่งผลให้ผู้ชมรับรู้และเกิดความสนใจอยากติดตามเพื่อรับชมละคร

คำสำคัญ: กระบวนการสร้างสรรค์, ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ, ละครโทรทัศน์

Abstract

This qualitative research aims to study the creation process and success factors of a Thai drama, *My Ambulance*. In-depth interviews, observation, and document analysis were used to collect data and investigate concepts, execution as well as factors determining success in the creation process of this Thai drama. This research reports two major findings. First, the creation process of *My Ambulance* involves three stages: pre-production, production, and post-production. At the first stage, the story was decided to be portrayed through a combination of romance and fantasy with the role of a female lead possessing a special power. The main groups of audience were made up of TV and online viewer. As for casting, the crews were selected based upon their characters, their compatibility and chemistry, their suitability for the role, and their public recognition. After that, the production a 'Block Shot' technique, which multiple scenes were organized sequentially a day prior to the shooting day, was also employed in order to save time and budget. Finally, the last stage includes the editing of visual and audio materials and the use of marketing channels to promote the drama. Moreover, further studies reveal three key factors of success in the creation process of *My Ambulance*. First, given the content explosion and changing media environment, this drama presented a different and more interesting storyline by mixing fantasy with romance. Second, the drama was available on two channels where viewers could leave the comments or a reflection of the drama as a whole. Last, this drama gained competitive advantage from the actors'/actresses' large fan base on various social media platforms.

Keyword: Thai Social, Narration, Suphannahong Film Awards

บทนำ

ละครโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลและได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างมากสื่อหนึ่ง นอกจากจะสร้างความบันเทิงแล้ว ยังสอดแทรก แง่คิด วัฒนธรรม รวมถึงทัศนคติของผู้คนในสังคมตามบริบทของสังคมในช่วงเวลานั้นๆ ด้วยการถ่ายทอดผ่านเนื้อหาของละคร อยุธยา อึ้งสวัสดิ์ (2555) สรุปไว้ว่า ละครโทรทัศน์เป็นสื่อบันเทิงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับชมด้วยการสื่อสารความคิด ค่านิยม รวมถึงทัศนคติต่างๆ ผ่านเนื้อหาของละครโทรทัศน์ และในฐานะของสื่อมวลชนประเภทหนึ่งจึงสามารถสร้างและสะท้อนสิ่งที่อยู่หรือสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในสังคมให้คนในสังคมรับรู้

ปัจจุบันสังคมไทยก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ยุคของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลให้ระบบสัญญาณการออกอากาศของรายการโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกถูกปรับเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัล ที่ให้คุณภาพในการถ่ายทอดภาพและเสียงที่คมชัดกว่า ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ต่างมีการปรับเปลี่ยนแนวคิด และกลยุทธ์ในการสร้างสรรค์ละครให้ทันต่อยุคสมัยและดึงดูดใจผู้ชมให้มากที่สุด และจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้เกิดสื่อใหม่ที่เรียกว่า สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ยูทูบ ไลน์ ภูเก็ต และเว็บไซต์ต่างๆ อันเกิดจากการหลอมรวมของสื่อประเภทอื่นๆ เข้าด้วยกัน ส่งผลให้ผู้ชมเกิดการเปิดรับและเข้าถึงสื่อในลักษณะส่วนบุคคลมากขึ้น

ค่ายละครโทรทัศน์นาดาวบางกอก” ถือเป็นค่ายละครโทรทัศน์ค่ายหนึ่งที่มีชื่อเสียงในการผลิตละคร เพลง ซีรีส์ และการจัดหานักแสดงรุ่นใหม่ รวมถึงได้รับความนิยมจากผู้ชมในปัจจุบัน เนื่องจากทุกครั้งที่มีการออกฉายละครใหม่จากค่ายนาดาวฯ มักเกิดกระแสจากสื่อสังคมออนไลน์และสื่อออนไลน์ได้อยู่เสมอ

ซึ่งอาจเป็นเพราะความแปลกใหม่และสามารถตอบโจทย์ผู้ชมในยุคปัจจุบันได้ ละครเรื่องล่าสุดที่ได้รับ การพูดถึงอย่างกว้างขวาง คือ ละครเรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE) โดยหลากหลาย เว็บไซต์ต่างพากันวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์ที่ค่ายนาดาวฯ ทำให้ละครเรื่องนี้กลายเป็นกระแสนิยมจากผู้ชมได้มากมาย อาทิเช่น การนำเสนอ การเขียนบทที่มีความแตกต่าง การใช้เพลงประกอบละคร การปล่อย Trailer ที่น่าติดตาม การโปรโมทนักแสดง การเข้าถึงผู้ชมทุกเพศทุกวัย และช่องทางการออกอากาศทั้งทางโทรทัศน์และทาง LINE TV นอกจากนี้ ในบทความของ LINE Today ได้อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ชมละครในยุคดิจิทัลนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า ผู้ชมไม่ต้องรอชมละครที่จอโทรทัศน์เหมือนในอดีตอีกต่อไป เนื่องจากผู้ชมสามารถรับชมผ่านจอที่สะดวกที่สุดและสามารถพกพาออกไปไหนมาไหนได้ เรียกว่า Smart Device ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต อีกทั้ง ผู้ชมยังสามารถเลือกเวลาในการรับชมได้ด้วยตนเอง หรือกล่าวได้ว่าคนในยุคดิจิทัลนี้มีช่วงเวลา Prime Time เป็นของตนเอง (LINE Today, 3 มกราคม 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงการสร้างสรรค์และปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE) เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องของมุมมองแนวคิดที่สะท้อนอยู่ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ที่พยายามจะสื่อสารไปถึงผู้ชม รวมถึงเพื่อทราบปัจจัยที่มีผลทำให้ละครเรื่องนี้ประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE)

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ตามหลักการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) รวมถึงวิเคราะห์จากเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างสรรค์ละคร อาทิเช่น ผู้จัดละคร ผู้กำกับ คนเขียนบท นักแสดง เป็นต้น เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวคิดในการนำเสนอ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE)

ผลการวิจัย

1. กระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เรื่อง รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน (MY AMBULANCE) พบว่า ละครเรื่องนี้มีกระบวนการสร้างสรรค์เช่นเดียวกับละครโทรทัศน์เรื่องอื่นๆ กล่าวคือ ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ

1) ขั้นเตรียมการถ่ายทำ (Pre-Production) พบว่า ด้านรูปแบบและเนื้อหาของละคร ถูกจัดอยู่ในกระบวนการเขียนบทละครโทรทัศน์ เป็นละครที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่สร้างความแตกต่างจากละครเรื่องอื่นๆ ด้วยการนำเสนอเนื้อเรื่องรักโรแมนติกผสมผสานความเป็นแฟนตาซีด้วยพลังวิเศษ (พลังแฟน) นอกจาก รูปแบบและเนื้อหาของละครต้องตรงตามนโยบายและรสนิยมในการสร้างละครของค่ายละครโทรทัศน์แล้ว การสร้างแนวคิดแปลกใหม่ด้วยการนำเสนอรูปแบบเรื่องราวความรักและการดำเนินชีวิตของแพทย์ฉุกเฉิน

ออกมาสมจริง และยังสอดแทรกเรื่องเร้าใจ (thriller) เล็กน้อยให้ผู้ชมได้ติดตามค้นหา นับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่สร้างความดึงดูดใจและน่าติดตามให้กับผู้ชม

ด้านการวิเคราะห์กลุ่มผู้ชม ผู้กำกับและทีมงานสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีการประชุมวิเคราะห์ถึงช่วงเวลาออกอากาศซึ่งเป็นช่วงเวลา Prime Time เนื้อเรื่องของละครต้องสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้ทุกเพศทุกวัย แต่ยังคงรักษาสถาบันกลุ่มผู้ชมเดิมของค่ายละครนาดาวไว้ โดยสามารถแบ่งเป็นหลักๆ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมวลชนในสื่อโทรทัศน์และกลุ่มผู้ชมในสื่อออนไลน์ซึ่งส่วนใหญ่ คือ กลุ่มผู้ชมวัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน นอกจากนี้ทีมงานสร้างสรรค์ละครจะสร้างกลยุทธ์ให้ผู้ชมต้องการติดตามชมละครอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้ชมเกิดการบอกเล่าหรือถ่ายทอดทัศนคติของตนเองต่อกันในรูปแบบปากต่อปากและรูปแบบการโพสต์ในสื่อออนไลน์

ด้านการคัดเลือกนักแสดงในละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รัชชอุไจนายกเงิน เริ่มจากการคิดวิเคราะห์ของผู้กำกับก่อน โดยคำนึงถึงบุคลิกในการแสดง ความเหมาะสมของการแสดงคู่กัน และความเหมาะสมของบทละครเป็นหลัก รวมถึงฐานของความมีชื่อเสียงสามารถดึงดูดใจผู้ชมได้ จากนั้น จึงนำเสนอกับทีมงานสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ และส่งบทละครให้ทางนักแสดงได้อ่านเพื่อประกอบการตัดสินใจ รวมถึงการเจรจาเรื่องคิวการถ่ายทำละคร

2) ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production) พบว่า เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ แต่ละฝ่ายจะมีหน้าที่แตกต่างกันออกไป การดำเนินการถ่ายทำละครผู้กำกับจะเป็นผู้กำหนดแผนงานและตารางการถ่ายทำ ซึ่งจะมอบหมายภาระงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย โดยคำนึงถึงเรื่องการจัดเวลาให้เหมาะสมและสมดุลกับงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ ในขั้นตอนการถ่ายทำ ผู้กำกับใช้เทคนิคในการช่วยประหยัดเรื่องเวลาและงบประมาณด้วยวิธีการ Block Shot ซึ่งเป็นการจัดและเรียงลำดับฉากเสมือนจริงไว้ก่อนถ่ายทำ 1 วัน ทั้งนี้ การทำ Block shot ทำให้ประหยัดเวลาเรื่องมุกกล้องในวันถ่ายทำจริง เนื่องจากวันถ่ายทำจริงอาจเกิดปัญหาและอุปสรรคเฉพาะหน้า การทำ Block shot เป็นวิธีการจำกัดให้ปัญหาเกิดน้อยที่สุด สำหรับการดำเนินการถ่ายทำในส่วนอื่นๆ ส่วนใหญ่ตารางการถ่ายทำจะดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในการประชุม

3) ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) พบว่า ด้านการตัดต่อภาพและเสียง ในขั้นตอนนี้เมื่อมีการถ่ายทำละครเสร็จสิ้น ผู้กำกับและทีมงานในส่วนเกี่ยวข้องต้องประชุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาพเสียง องค์ประกอบทุกอย่างก่อนส่งให้ฝ่ายตัดต่อนำภาพและเสียงมาตัดต่อให้สมบูรณ์ ก่อนการออกอากาศผ่านช่องทางสื่อต่อไป โดยการตัดต่อภาพและเสียงมีส่วนช่วยให้ผู้ชมเข้าใจการเล่าเรื่องและทำให้ละครมีความน่าสนใจมากขึ้น เนื่องจากละครเรื่องนี้มีการผสมผสานรูปแบบการเล่าเรื่องแพทย์ และการนำเสนอพลังพิเศษแนวแฟนตาซี การใช้เทคนิคในการตัดต่อภาพจะช่วยให้การสื่อสารของนักแสดงมีความชัดเจนมากขึ้น เช่นเดียวกับการตัดต่อเสียงจะช่วยเสริมอารมณ์ทำให้แต่ละฉากรู้สึกถึงการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ภาพและเสียงเปรียบเสมือนสารในกระบวนการสร้างสรรค์ละคร ผู้ส่งสาร คือ ทีมงานผู้สร้างสรรค์ละครและผู้รับสาร คือ ผู้ชม

ด้านการใช้ช่องทางสื่อในการนำเสนอและโปรโมทละคร การได้รับกระแสความนิยมและกระแสการตอบรับจากผู้ชมที่ดี ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าละครเรื่องนั้นประสบความสำเร็จ กระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์จึงต้องใช้หลักในการสื่อสารการตลาดเข้ามาช่วยโปรโมทละคร ซึ่งละครเรื่อง MY AMBULANCE รัชชอุไจนายกเงิน มีช่องทางในการนำเสนอ 2 ช่องทาง คือ ทางโทรทัศน์ และทาง LINE TV สำหรับการโปรโมทละคร ทางค่ายละครโทรทัศน์นาดาวบางกอกใช้หลักการสื่อสารการตลาด โดยพิจารณาการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ช่องทางการสื่อสารของผู้ชมที่ไม่ได้เป็นการบอกเล่าปากต่อปากระหว่างกลุ่มเพื่อน กลุ่มคนรู้จักเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมาย

รวมถึงการสื่อสารบนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ อย่างเช่น Facebook Twitter ส่งผลให้การแสดงความคิดเห็นหรือการบอกเล่าของผู้ชมบางคนส่งออกไปถึงผู้คนในวงกว้างมากขึ้น ทั้งนี้ ในแพลตฟอร์มบนสื่อออนไลน์มีการใช้แท็กข้อความ หรือเรียกว่า แฮชแท็ก ที่ผู้คนมีการพูดถึงเรื่องเดียวกันแต่อาจมีความคิดเห็นที่ต่างกันไป ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในช่วงเวลานั้นจนเกิดเป็นกระแสแบบไวรัล (Viral) ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของค่ายละครโทรทัศน์ที่มุ่งเน้นกระแสความนิยม การพูดถึงละครมากกว่าเรตติ้งที่เป็นตัวเลขแสดงจำนวนผู้ชมในสื่อโทรทัศน์ นอกจากนี้ กลยุทธ์ที่น่าสนใจอีกประการ คือ การนำเสนอเพลงประกอบละครในรูปแบบใหม่ โดยการนำนักร้องที่มีฐานความนิยมของแฟนคลับมาร้องนำ และนำนักแสดงนำมาเต้นประกอบเพลง ซึ่งการออกแบบท่าเต้นมีความผสมผสานระหว่างยุคปัจจุบันและยุคนักร้อง 90 ทำให้เพลงประกอบละครเรื่องนี้สร้างกระแสให้ผู้ชมอยากดูละครตั้งแต่ละครยังไม่เริ่มออกอากาศ โดยกระแสของเพลงประกอบละครเรียกได้ว่า เป็นปรากฏการณ์กระแสไวรัล (Viral) ที่มีผู้คนนำเพลงมาร้องและเต้น Cover อย่างกว้างขวาง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จละครโทรทัศน์ เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน

จากการศึกษา กระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์สะท้อนถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของ ละครโทรทัศน์ เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉิน นายฉุกเฉิน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการกำหนดปัจจัยของ ทิพย์ศิริ แก้วเทศและคณะ (2561) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 คือ

1) ปัจจัยด้านสังคม พบว่า ความคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมของสังคมมีการสะท้อนผ่านเนื้อหาของบทละครโทรทัศน์เรื่องนี้ ซึ่งเนื้อหาของบทละครโทรทัศน์เรื่องนี้ มีความแตกต่างจากละครไทยในยุคดั้งเดิม โดยหัวใจสำคัญ คือ การผสมผสานเรื่องราวความรัก ความสนุก และความเป็นแฟนตาซี เพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้ชมอยากติดตาม รวมถึงการบอกเล่าเรื่องราวความรักในหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทย ทำให้ผู้ชมรู้สึกเข้าถึงรสชาติในการรับชมอย่างชัดเจนมากขึ้น

2) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร พบว่า ละครเรื่องนี้มีการวางแผนเกี่ยวกับช่องทางการนำเสนอ ละครให้ผู้ชมสามารถเลือกชมได้มากกว่าช่องทางเดียว คือ ทางช่องโทรทัศน์ One31 และ แพลตฟอร์มทาง LINE TV ด้วยการพิจารณาถึงกลุ่มผู้ชมที่ต้องการให้ผู้ชมสามารถรับชมละครได้ทุกเพศทุกวัย ทุกเวลาและทุกสถานที่ ซึ่งการเผยแพร่ละครในแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลให้ผู้ชมสามารถแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างเสรี โดยการแสดงความคิดเห็นของผู้ชมเป็นการสื่อสารแบบสะท้อนกลับมายังผู้ส่งสาร นั่นคือ ทีมงานผู้สร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ ทำให้ทราบถึงกระแสการพูดถึงทั้งในแง่บวกและลบ และทราบถึงความต้องการของผู้ชม เพื่อสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงกลวิธีในการสร้างสรรค์ละครเรื่องต่อไปได้ นอกจากนี้ การสื่อสารบนสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร ผู้ชมเกิดความต้องการเห็นบทสรุปของละครในแต่ละตอนอย่างรวดเร็วส่งผลให้กระบวนการสร้างสรรค์ละครต้องมีการดำเนินเรื่องแบบเร็วและกระชับตามความต้องการของผู้ชม ทั้งนี้ พฤติกรรมการรับชมละครของผู้ชมในยุคปัจจุบันก็มีการเปลี่ยนแปลงไป ไม่ได้รับชมผ่านสื่อโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว แต่รับชมทางเครื่องมือการสื่อสาร อย่างเช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ไอแพด เป็นต้น บนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ทั้ง LINE TV หรือยูทูบ ผู้ชมย่อมเห็นรายละเอียดของฉากชัดเจนมากขึ้น ส่งผลให้กระบวนการในการตัดต่อภาพและเสียงของละครเรื่องนี้ ต้องมีความชัดเจนและช่วยเสริมอารมณ์ทำให้แต่ละฉากรู้สึกถึงการถ่ายทอดความรู้สึกออกมาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) ปัจจัยด้านการแข่งขัน พบว่า การสื่อสารการตลาดในการโปรโมทละคร มีการวางแผนไว้อย่างเหมาะสมและถูกกล่าวถึงจากผู้ชมก่อนละครจะออกอากาศ คือ การโปรโมทละครผ่านพื้นที่สังคมออนไลน์ ของนักแสดงนำหลากหลายท่านที่ล้วนแต่มีฐานแฟนคลับของตนเอง การนำเพลงประกอบละครที่ชื่อเพลงว่า รักติดไซเรน มานำเสนอในรูปแบบของการร้องนำจากนักแสดงในค่ายละครดาวบางกอกเอง ประกอบกับการปล่อยวิดีโอประกอบเพลงที่มีท่าเต้นถูกใจคนยุคปัจจุบัน การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ละครด้วยการแถลงข่าวให้ผู้ชมได้ใกล้ชิดกับนักแสดงนำ และสุดท้ายการนำเสนอตัวอย่างละครในบางตอนหรือที่เรียกว่า Official Trailer ออกมาให้ผู้ชมรับชม ส่งผลให้ผู้ชมรับรู้และเกิดความสนใจอยากติดตามเพื่อรับชมละคร ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ด้านการตลาดที่ส่งผลให้ละครเรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน ถูกพูดถึงในวงกว้างจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นละครเรื่องหนึ่งที่ประสบความสำเร็จมีผู้ชมติดตามรับชมและเป็นกระแสในการพูดถึงเรื่องราวต่างๆ ในละครอย่างมากในขณะนั้น อนึ่ง การคัดเลือกนักแสดงนำก็เป็นอีกประเด็นสำคัญ เนื่องจาก ค่านิยมของผู้ชมยุคดิจิทัลในเรื่องนักแสดงนำเป็นเรื่องสำคัญที่จะเลือกรับชมละครเรื่องนั้นๆ ด้วยนักแสดงในยุคนี้มีฐานแฟนคลับที่ให้การสนับสนุนผลงาน และผู้ชมส่วนใหญ่มีอารมณ์คล้อยตามไปกับการแสดงของนักแสดงที่ตนเองชื่นชอบ ยิ่งนักแสดงนำทั้งตัวละครพระเอกนางเอกมีการแสดงที่สมจริง ผู้ชมยังมีความสนใจอยากติดตามชมละครอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ละครเรื่องนี้มีการะบวนการสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ (Pre-Production) ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production) และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) ซึ่งขั้นตอนการถ่ายทำ (Pre-Production) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ประกอบด้วย การสร้างรูปแบบและเนื้อหาละคร การวิเคราะห์กลุ่มผู้ชม และการคัดเลือกนักแสดง ตามแนวทางของผู้กำกับและค่ายละครโทรทัศน์ดาวบางกอก สอดคล้องกับงานวิจัยขององอาจ สิงห์ลำพอง (2557) ที่อธิบายถึง ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-Production) ไว้ว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ อาทิเช่น รูปแบบและเนื้อหาของละครอย่างไร กลุ่มเป้าหมายคือใคร ทำอย่างไรให้ละครน่าติดตามและน่าสนใจ นักแสดงคนไหนเหมาะสมกับบทบาท เป็นระยะขั้นตอนของการวางแผนโดยผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดทิศทางของการวางแผนงาน คือ ผู้กำกับการแสดง จะเห็นได้ว่าส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนขั้นตอนการเตรียมงาน คือ บทละครโทรทัศน์ บทละครจะเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานของทุกฝ่าย และถือเป็นตัวสารที่ดึงดูดใจผู้ชมให้อยากรับชมละคร โดยผู้ชมในปัจจุบันเป็นผู้ชมยุคดิจิทัล กระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ย่อมมีการปรับตัวให้ทันต่อความต้องการของผู้ชมในยุคนี้ รูปแบบและเนื้อหาของบทละครโทรทัศน์ย่อมมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และดึงดูดความสนใจด้วยความแปลกใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนชา ศิลาวัณย์กุล (2549) ที่สรุปไว้ว่า ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์นั้น แต่ละฝ่ายล้วนเห็นตรงกันว่าบทมีส่วนสำคัญกับความสำเร็จของละครโทรทัศน์ แต่ไม่มีสูตรตายตัว เนื่องจากแม้ว่าบทดี องค์ประกอบอื่นๆ ดี แต่ต้องขึ้นอยู่กับความชอบของผู้ชมเป็นหลัก เช่นเดียวกับ ทิพย์าศิริ แก้วเทศและคณะ (2561) ที่อธิบายไว้ว่า ละครโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล ผู้ผลิตละครหรือสถานีโทรทัศน์ต่างมีการปรับเปลี่ยนมุมมองและกระบวนการในการสร้างสรรค์ทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบในหลายประเด็นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้มากที่สุด โดยรูปแบบการนำเสนอมีเพิ่มขึ้นจากยุคแอนะล็อก 2 รูปแบบ คือ ละครชุดขนาดยาว (series) เป็นละครที่มีแก่นเรื่องเดียวกันแต่นำเสนอเป็นตอนๆ และมีบทสรุปในแต่ละตอน ตัวละครจะเป็นชุดเดียวกัน ละครชุดขนาดสั้น (miniseries) เป็นละครที่นำเสนอเรื่องราวต่อเนื่องกันความยาวประมาณ 3-5 ตอน เช่น ละครเรื่องคลับฟรายเดย์ ซึ่งละครเรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน เป็นรูปแบบละครชุดขนาดยาว หรือที่ผู้ชมในปัจจุบันเรียกว่า series

ปัจจัยด้านสังคมที่มีผลให้ละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน ประสบความสำเร็จ เนื่องจากปัจจุบันผู้ชมอยู่ในยุคที่แวดล้อมด้วยสื่อและคอนเทนต์มากมาย มีการรับวัฒนธรรมของชีเรียเกาหลีอย่างแพร่หลาย และด้วยเวลาการออกอากาศของละครเรื่องนี้อยู่ในช่วง Prime Time ผู้ชมจึงมีความหลากหลายทุกเพศ ทุกวัย บทละครโทรทัศน์และการนำเสนอของละครเรื่องนี้จึงมีความแตกต่างจากละครไทยในยุคดั้งเดิม โดยหัวใจสำคัญ คือ การผสมผสานเรื่องราวความรัก ความสนุก และความเป็นแฟนตาซี เพื่อดึงดูดความสนใจให้ผู้ชมอยากติดตาม รวมถึงการบอกเล่าเรื่องราวความรักในหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทย ทำให้ผู้ชมรู้สึกเข้าถึงรสชาติในการรับชมอย่างชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับ ทิพย์าศิริ แก้วเทศและคณะ (2561) ที่อธิบายว่า ปัจจัยด้านสังคม เป็นแนวความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของผู้ชมที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งแนวความคิด ความเชื่อและค่านิยมนี้จะมีผลต่อกระบวนการผลิตละครในด้านการคัดเลือกบทประพันธ์ หรือการเขียนบทละคร เช่นเดียวกับ McQuail (1994 อ้างถึงใน พัทธนุช บุคณาเพชร, 2556) ที่กล่าวถึง ปัจจัยด้านความสนใจและความต้องการของผู้ชม รวมถึงช่องทางการสื่อสาร ปัจจัยนี้มุ่งเน้นที่ผู้ชมรายการโทรทัศน์เป็นหลัก หากองค์กรใดสามารถสร้างรายการโทรทัศน์ที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ และรสนิยมของผู้ชมจนเกิดเป็นความพึงพอใจได้ จะถือว่าองค์กรนั้นประสบความสำเร็จในเรื่องกระแสความนิยมและรายได้

ส่วนปัจจัยต่อมา คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่ไม่มองข้ามได้เลยในยุคการสื่อสารดิจิทัล ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ เรื่อง MY AMBULANCE รักฉุกเฉินนายฉุกเฉิน มีการวางแผนเกี่ยวกับช่องทางการนำเสนอละครให้ผู้ชมสามารถเลือกชมได้มากกว่าช่องทางเดียว คือ ทางช่องโทรทัศน์ One31 และ แพลตฟอร์มทาง LINE TV ด้วยการพิจารณาถึงกลุ่มผู้ชมที่ต้องการให้ผู้ชมสามารถรับชมละครได้ทุกเพศทุกวัย ทุกเวลาและทุกสถานที่ ซึ่งการเผยแพร่ละครในแพลตฟอร์มสังคมออนไลน์ส่งผลให้ผู้ชมสามารถแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างเสรี โดยการแสดงความคิดเห็นของผู้ชมเป็นการสื่อสารแบบสะท้อนกลับมายังผู้ส่งสาร นั่นคือ ทีมงานผู้สร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ ทำให้ทราบถึงกระแสการพูดถึงทั้งในแง่บวกและลบ และทราบถึงความต้องการของผู้ชม เพื่อสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงกลวิธีในการสร้างสรรค์ละครเรื่องต่อไปได้ สอดคล้องกับ ทิพย์าศิริ แก้วเทศและคณะ (2561) ที่อธิบายว่า เมื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่สื่อใหม่กำเนิดขึ้นจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้กระบวนการในการผลิตละครมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้ชมเลือกชมละครจากสื่อใหม่ 4 ช่องทาง คือ เฟซบุ๊กไลฟ์ ไลน์ทีวี ยูทูบ และเว็บไซต์ โดยผู้จัดละครหรือสถานีเลือกใช้สื่อใหม่ในการสร้างออฟฟิเชียลไลน์ (Official line) การสร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook fanpage) เพื่อประชาสัมพันธ์ละคร กลุ่มผู้ชมก็สร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจสำหรับคนที่ชื่นชอบละครเรื่องนั้นๆ เพื่อแสดงออกความคิดเห็น ความชื่นชอบ และสนองความต้องการของตนเองได้ ทำให้ผู้ผลิตละครหรือสถานีทราบข้อดี ข้อบกพร่อง เพื่อนำไปพัฒนาแก้ไขต่อไป เช่นเดียวกับ McLuhan (1960 อ้างถึงในภาศิริ แก้วเทศ 2559) ที่อธิบายว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ โดยนวัตกรรมของสื่อหรือของเทคโนโลยีการสื่อสาร สามารถขับเคลื่อนสังคมให้เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดระยะทางและเวลา เช่น การรับชมละครโทรทัศน์ได้ทั่วทุกมุมโลกด้วยการใช้สื่อใหม่ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ และเว็บไซต์ เป็นต้น

ปัจจัยสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านการแข่งขันที่ทำให้ละครประสบความสำเร็จด้านกระแสความนิยม นั่นคือ เนื้อหาละครที่มีความแปลกใหม่ สอดคล้องกับ ทิพย์าศิริ แก้วเทศและคณะ (2561) ที่อธิบายว่า เมื่อเปลี่ยนผ่านมาสู่ยุคดิจิทัล การขยายตัวของช่องออกอากาศละครโทรทัศน์ที่เพิ่มมากขึ้น

จึงส่งผลกระทบต่อกระบวนการนี้ในการสร้างสรรค์ละครเพื่อช่วงชิงกระแสนิยมและเรตติ้งที่เป็นรายได้จากค่าโฆษณา โดยผู้ผลิตละครในแต่ละช่องออกอากาศต่างหาทริคในการสร้างสรรค์ละครที่มีเนื้อเรื่องแปลกใหม่ไม่ซ้ำซาก นอกจากนี้ การสื่อสารการตลาดในการโปรโมทละครผ่านพื้นที่สังคมออนไลน์ของนักแสดงนำหลากหลายท่านที่ล้วนแต่มีฐานแฟนคลับของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตละครโทรทัศน์

1) การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาถึงกระบวนการสร้างสรรค์และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รักจุดใจนายฉุกเฉิน ซึ่งข้อค้นพบส่งผลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยต้องมีการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ชมในยุคดิจิทัลเพื่อสร้างผลงานที่สามารถดึงดูดใจผู้ชมได้

2) การศึกษาครั้งนี้พบว่า ละครโทรทัศน์เรื่อง MY AMBULANCE รักจุดใจนายฉุกเฉินได้รับกระแสความนิยมบนพื้นที่ของสื่อสังคมออนไลน์ มียอดผู้ชมจากแพลตฟอร์ม Line TV สูงที่สุดในขณะนั้น แต่เมื่อละครเรื่องนี้มีการออกอากาศผ่านสื่อโทรทัศน์ด้วยอีกช่องทาง ค่าละครโทรทัศน์ ผู้กำกับและทีมงานในการสร้างสรรค์ละครที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับค่าเรตติ้งทางสื่อโทรทัศน์อีกทางหนึ่งด้วย โดยอาจต้องศึกษาหาข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ในยุคก่อน หรือทำการสำรวจจากกลุ่มผู้ชมก่อน

3) จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีความคาดหวังในด้าน Rating แต่ละครเรื่อง MY AMBULANCE รักจุดใจนายฉุกเฉิน กลับพบข้อมูลด้าน Rating ที่ไม่มากนัก แต่ในเชิงของกระแสละครกลับได้รับการตอบรับที่ดีมากจากผู้ชม เนื่องจากละครเรื่องนี้มีแพลตฟอร์มในการรับชมนอกเหนือจากโทรทัศน์ นั่นคือ Line TV จึงอาจกล่าวได้ว่า ละครเรื่องนี้เป็นละครโทรทัศน์กึ่งออนไลน์ อันสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของผู้ชมในเขตเมืองยุคปัจจุบันที่นิยมใช้เครื่องมือสื่อสารในการรับชมละคร ซึ่งสามารถดูได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ ดังนั้น สะท้อนให้เห็นว่าในกระบวนการสร้างสรรค์ละคร ผู้ผลิตละครต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้ามามีบทบาทต่อการรับชมรายการโทรทัศน์ของผู้ชม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1) ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ กระแสความนิยมและค่าเรตติ้งถือเป็นส่วนสำคัญในปัจจุบันการแข่งขัน ซึ่งในละครเรื่อง MY AMBULANCE รักจุดใจนายฉุกเฉิน ประสบความสำเร็จด้านความนิยมที่มีผู้ชมพูดถึงในสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก ประเด็นที่น่าสนใจต่อไปคือ ประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกชมละครผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของผู้ชมยุคดิจิทัล

2) บทละครโทรทัศน์ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนให้การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีความน่าสนใจ น่าติดตาม ดังนั้น ประเด็นทริคในการเขียนบทละครโทรทัศน์ในยุคดิจิทัลก็มีความน่าสนใจในการศึกษาต่อไป เพื่อทราบถึงแนวคิดในการเขียนบทให้ละครประสบความสำเร็จในยุคที่มีสื่อและคอนเทนต์ที่หลากหลาย

3) การเปลี่ยนผ่านระบบสัญญาณจากระบบแอนาล็อกมาเป็นระบบดิจิทัล ทำให้เกิดจำนวนช่องโทรทัศน์มากขึ้นจากเดิม หรือที่รู้จักกันว่าช่องทีวีดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของค่ายละคร

โทรทัศน์รายใหม่เพิ่มขึ้นด้วย ค่าลิขสิทธิ์โทรทัศน์จึงมีการแข่งขันกันสร้างสรรค์ละครเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้มากที่สุดและเพื่อสร้างกระแสหรือเรตติ้งระดับสูงเพื่อให้สร้างรายได้จากส่วนแบ่งโฆษณา ประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาต่อไป คือ ประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยในการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์เพื่อแข่งขันในอุตสาหกรรมละครโทรทัศน์ของช่องทางทีวีดิจิทัล เพื่อให้ตอบใจหัยความต้องการของผู้ชมให้ได้มากที่สุด

บรรณานุกรม

- อรอุษา อึ้งศรีวงศ์. (2555). *การสร้างตัวละครและการเล่าเรื่องในละครโทรทัศน์ญี่ปุ่นที่ใช้อาชีพเป็นแก่นเรื่อง (Master's thesis)*. สืบค้นจากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(ThaiLIS).
- อนิชา ศิลารัตน์กุล. (2549). *ปัจจัยการสร้างละครเพื่อการแข่งขันในตลาดละครโทรทัศน์ (Master's thesis)*. สืบค้นจากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(ThaiLIS).
- องอาจ สิงห์ลาพอง. (2557). *กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ทิพย์ศิริ แก้วเทศและคณะ. (2561). การเปลี่ยนผ่านละครโทรทัศน์ไทยจากยุคแอนะล็อกสู่ยุคดิจิทัล. *วารสารวิจัยและพัฒนาฯ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 13 (2), 266-275.
- พัทธินุช บุศน์น้ำเพชร. (2556). *กลยุทธ์ของผู้จัดละครโทรทัศน์ในกระบวนการสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 กรณีศึกษา “คุณยศสินี ณ นคร” (Master's thesis)*. สืบค้นจากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย(ThaiLIS).
- ภาศิริ แก้วเทศ. (2559). *การเปลี่ยนผ่านละครโทรทัศน์ไทยจากยุคแอนะล็อกสู่ยุคดิจิทัล (Master's thesis)*. สืบค้นจากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS).
- LINE TV. (2562). *เปิดเรตติ้งการดูย้อนหลัง – ละครดัง – ว่าไรดีฮอตบน Line Tv.* (ออนไลน์) สืบค้น 20 สิงหาคม, 2563, แหล่งที่มา <https://www.marketingoops.com/reports/industry-insight/line-tv-rating-and-video-views-october-2019>.